

Οι Επιρροές της Παγκοσμιοποίησης στην Εθνική Δικηγορία

της Γιάννας Γ. Παναγοπούλου*

Η οικονομική παγκοσμιοποίηση προκαλεί *mutatis-mutandis* και νομική παγκοσμιοποίηση (η ηλεκτρονική εγκληματικότητα, το ηλεκτρονικό εμπόριο, η εξέλιξη της γενετικής και τα προβλήματα βιοηθικής που αναδύονται, το διεθνές οργανωμένο έγκλημα -ναρκωτικά, όπλα, εμπορία ανθρώπων, τρομοκρατία-, διογκώνουν την ύλη του δικαίου, ποινικού, αστικού, εμπορικού, διεθνούς) και επηρεάζει άμεσα το δικαιοδοτικό φαινόμενο, ενώ απαιτεί πρόσθετες γνώσεις και προετοιμασία τόσο του δικαστή όσο και του δικηγόρου.

Σε σύντομο χρονικό διάστημα η ευρωπαϊκή δικηγορία θα είναι γεγονός. Θα υπάρχει ειδική ευρωπαϊκή δικηγορική ταυτότητα για κάθε δικηγόρο κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, -δηλαδή και για κάθε Έλληνα δικηγόρο- με την οποία θα κινούνται οι Ευρωπαίοι δικηγόροι σε όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. και εμείς δυστυχώς δεν έχουμε κατακτήσει ακόμα την εθνική δικηγορία! (ελεύθερη παράσταση του δικηγόρου σε όλη τη χώρα χωρίς νομιμοποίηση από τοπικό δικηγόρο). Οι δικηγόροι της Θεσσαλονίκης π.χ. δεν μπορούν να παραστούν χωρίς νομιμοποίηση στο Κιλκίς!

Αντιμετωπίζουμε πλέον, ολοένα και πιο συχνά, το ενδιαφέρον μεγάλων ευρωπαϊκών δικηγορικών εταιριών να ιδρύσουν γραφεία -

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο
Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

* Αντιπρόεδρος
του Δικ. Συλ. Θεσ/νίκης,
Διδάκτωρ Νομικής

Αντιμετωπίζουμε
πλέον, ολοένα
και πιο συχνά, το
ενδιαφέρον μεγάλων
ευρωπαϊκών
δικηγορικών
εταιριών να
ιδρύσουν γραφεία
- υποκαταστήματα
στην Ελλάδα,
στοχεύοντας στο
αυτονόητο,
την ελληνική
δικηγορική ύλη.

υποκαταστήματα στην Ελλάδα, στοχεύοντας στο αυτονόητο, την ελληνική δικηγορική ύλη. Είναι εγκατεστημένοι στη χώρα μας πλέον των 125 «κοινοτικών» δικηγόρων.

Ήδη έχει ψηφιστεί ο Ενιαίος Κώδικας Δεοντολογίας από τον Ευρωπαϊκό Δικηγορικό Σύλλογο (CCBE). Οι Ευρωπαίοι δικηγόροι έχουν τη δυνατότητα σε υποθέσεις μέσω του Διαδικτύου. Σε μερικές περιπτώσεις η υποβολή ενστάσεων σε διαγωνισμούς για δημόσια έργα γίνεται μόνον με ηλεκτρονικό τρόπο. Βρίσκεται σε εξέλιξη η συζήτηση σχετικά με την ελεύθερη διακίνηση δικηγόρων ανά τον κόσμο στα πλαίσια της συμφωνίας GATTs του Ο.Η.Ε. Την ίδια στιγμή συνεχίζεται ο διάλογος μεταξύ CCBE και της Ένωσης Αμερικανικών Δικηγορικών Συλλόγων (ABA) αλλά και του NYSBA (Δικηγορικός Σύλλογος Νέας Υόρκης) για την εγκατάσταση Ευρωπαίων δικηγόρων στις ΗΠΑ και αντίστροφα. Επιπλέον, ταυτόχρονα έχει ξεκινήσει και η συζήτηση εκπροσώπων του CCBE με εκπροσώπους της Ένωσης Ιαπωνικών Δικηγορικών Συλλόγων και της Ένωσης Κινεζικών Δικηγορικών Συλλόγων. Η συνάντηση έγινε στις 18 Απριλίου 2005 στο Τόκιο και αφορούσε τη διείσδυση των Ευρωπαίων δικηγόρων στις αγορές των ως άνω χωρών. Στο μεταξύ, η Κομισιόν κυκλοφόρησε έγγραφο στο οποίο αναφέρεται ότι μέχρι το 2015 θα πρέπει να έχει δημιουργηθεί μια κοινή αγορά μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ.

Είναι συνεπώς αναγκαίο και κρίσιμο να γίνει ανταγωνιστικός, τουλάχιστον στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Έλληνας δικηγόρος και να εκμεταλλευτεί τις νέες δυνατότητες επικοινωνίας και άσκησης του λειτουργήματος. Οφείλουμε να προτείνουμε και να στηρίζουμε μεταρρυθμίσεις που θα εναρμονίζουν τη δικηγορία στις απαιτήσεις της νέας εποχής, στις απαιτήσεις του 21ου αιώνα και της νέας χιλιετίας. Η τεχνοδομή της κοινωνίας μας άλλαξε, οι συνθήκες άλλαξαν, πρέπει να αλλάξουμε

και εμείς. Και αυτό οφείλουν να το κατανοήσουν οι Διοικήσεις των Δικηγορικών Συλλόγων και να απαρνηθούν τις προσχηματικές δικαιολογίες.

Καθήκον των Δικηγορικών Συλλόγων είναι, μεταξύ άλλων, να προετοιμάσουν τους Έλληνες δικηγόρους να ανταποκριθούν. Πρέπει να αξιώσουν αμέσως την καθιέρωση της εθνικής δικηγορίας, μέτρο που θα απαλλάξει το διάδικο πολίτη της χώρας μας από τη διπλή επιβάρυνση του κόστους της δικαστικής του προστασίας και θα άρει τον περιορισμό στην ελεύθερη επιλογή του υπερασπιστή του. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης έχει σχετικά λάβει θετική απόφαση. Ήδη ο Άρειος Πάγος με την 10305/98 απόφασή του, έκανε ερμηνευτικά το πρώτο, δειλό μεν αλλά ουσιαστικό, βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Χωρίς να αναδεικνύουμε ανασφάλειες ή να δραματοποιούμε συμπεριφορές, χωρίς υπεροψία αλλά και χωρίς να διακατεχόμαστε από συμπλέγματα, οφείλουμε να αναδείξουμε με αυτογνωσία την κοινωνική ευθύνη μας στο πεδίο των θεσμών όπου και εμείς δοκιμαζόμαστε, όπως άλλωστε όλοι οι Έλληνες πολίτες. Ας αποδείξουμε πρώτοι εμείς ότι ξέρουμε να διαχειριζόμαστε, σε ρόλο κοινωνικού εταίρου, το θεσμικό μας κεκτημένο.

Οφείλει όμως και η ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης να αποδείξει ότι έχει τη διορατικότητα και τη θέληση να προχωρήσει, πρώτη, στη θεσμοθέτηση της εθνικής δικηγορίας. Περιμένουμε ακόμα να ανασύρει από το συρτάρι της και να καταθέσει προς ψήφιση το ήδη επεξεργασμένο Σχέδιο του Κώδικα Δικηγόρων. Ελπίζουμε να το πράξει προτού αυτό ξεπεραστεί. Αναμένουμε να αποδείξει ότι έχει το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, ότι δεν είναι εγκλωβισμένη στο αδιέξοδο μιας απλής διαχείρισης, ότι σε τελευταία ανάλυση δεν είναι «βασικά αμέτοχη» της ουσίας των πραγματικών προβλημάτων του νομικού κόσμου.

Οφείλει όμως
και η ηγεσία
του Υπουργείου
Δικαιοσύνης να
αποδείξει ότι έχει
τη διορατικότητα
και τη θέληση να
προχωρήσει, πρώτη,
στη θεσμοθέτηση
της εθνικής
δικηγορίας.